

Dosarul nr. 2rc-94/20

Prima instanță - (Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni) C. Albu

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) I. Țurcan, V. Cotorobai, M. Anton

DECIZIE

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Angroflor”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de Întreprinderea Municipală „Autosalubritate” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Angroflor” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 4 decembrie 2018 ÎM „Autosalubritate” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Angroflor” prin care a solicitat încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalității în sumă de 27 220,58 de lei și compensare cheltuielilor de judecată în sumă de 827,95 de lei.

Prin hotărârea din 4 februarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a admis cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de ÎM „Autosalubritate” împotriva SRL „Angroflor” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la SRL „Angroflor” în beneficiul ÎM „Autosalubritate”, cu titlu de datorie, penalitate și dobândă de întârziere - suma de 27 220,58 de lei, și cu titlu de cheltuieli de judecată - suma de 827,95 de lei.

La 25 februarie 2019 SRL „Angroflor” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 10 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Angroflor”.

S-a comunicat SRL „Angroflor” despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 612,46 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

S-a explicat apelantului SRL „Angroflor” că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Angroflor”.

S-a remis SRL „Angroflor” cererea de apel cu toate documentele anexate.

S-a explicat SRL „Angroflor” că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată în termenul și în modul stabilit a aceluiași apelant, cu cerere de apel, împotriva aceleiași hotărâri, cu același obiect și temeuri, dacă apelantul a lichidat neajunsurile.

La 15 octombrie 2020, SRL „Angroflor” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen, admiterea recursului, casarea încheierii, restituind spre rejudecare problema soluționată cu obligarea instanței de apel de a asigura respectarea drepturilor apelantului prin prezentarea hotărârii din 4 februarie 2019 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni în forma motivată și acordarea unui termen rezonabil în vederea îndeplinirii obligațiilor procesuale de achitare a taxei de stat și a prezentării apelului motivate.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată invocând că este pasibilă de a fi casată.

A indicat că SRL „Angroflor” nu a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe și nici încheierea din 10 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Iar, din acest motiv, consideră că omisiunea instanței de apel de a verifica faptul nerecepționării de către apelant a hotărârii motivate asupra căreia tot instanța de apel solicită apelul motivat într-un termen restrâns de 10 zile, este contrară prevederilor legale, instituției apelului și însuși spiritului legii cu privire la garantarea dreptului la apărare și accesului liber la justiție.

Din cele enunțate vizibil este determinat faptul că instanța de fond și apel nu a avut rolul diriguior expus în legislația procesual civilă și nu a preîntâmpinat justițiabilul asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, nu a acordat sprijin în exercitarea drepturilor.

Cât și nu a asigurat respectarea principiului contradictorialității și egalității drepturilor în drepturile procedurale ale SRL „Angroflor” prin impunerea unei conduite imposibil de realizat în raport cu partea opusă care a beneficiat de un tratament și oportunități mult mai vaste.

De asemenea nu pot fi invocate de către instanța de apel raționamentele respectării cu strictețe a termenelor care vin să contribuie la derularea nestingherită a procesului judiciar și la consolidarea disciplinei participanților la proces atât timp cât însuși justițiabilul nu-i sunt respectate drepturile.

Mai mult ca atât, urmează a fi menționat și faptul că unicul fondator și administratorul SRL „Angroflor” indică expres și asupra faptului că careva

încheiere a instanței de apel nu a recepționat personal, careva angajat al societății comerciale sau rudă ai acesteia. Suplimentar indică și asupra faptului că la momentul respectiv se afla la tratament în legătura cu vârsta înaintată ai acesteia și stării de sănătate condiționate de acest factor.

A remarcat că la caz este cert faptul că încheierea contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece apelantul nu a avut posibilitate de înlătură pretensele neajunsurile ale actului procedural până la termenul fixat în lipsa hotărârii instanței de fond motivate recepționate, cât și a încheierii instanței de apel, mai mult ca atât și în termenul restrâns acordat. Or, menținerea încheierii contestate ar constitui o încălcare a dreptului apelantului de a dispune de drepturile sale procedurale, în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de CEDO, precum și îngrădirea accesului la justiție. Nefiind compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.6 §1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 7 octombrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 43), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent, la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, Colegiul consideră că recurentul a declarat recursul în termen legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Art. 365 alin. (1) lit. d) și alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, prevede că în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În context, art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Art. 110 din Codul de procedură civilă, statuează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din interpretarea prevederilor legale enunțate, este de înțeles că apelanților li se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Raportând la speță normele sus-citate, Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului declarat de SRL „Angroflor”, ca fiind întemeiată.

Or, după cum denotă actele cauzei, la 4 februarie 2019 Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni, a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești. (f.d. 23)

La 25 februarie 2019, administratorul SRL „Angroflor”, Anastasia Gaștea, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea ei și remiterea cauzei spre rejudecare. (f.d. 25-26)

La 3 iunie 2019 părților la proces le-a fost expediată hotărârea motivată a primei instanțe. (f.d. 32)

Ca urmare, a examinării chestiunii privind punerea pe rol a apelului, prin încheierea din 10 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Angroflor” și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii, și anume, prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii de nu dat curs cererii.

Totodată, s-a explicat SRL „Angroflor” că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Colegiul reține că, copia încheierii din 10 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată apelantului prin intermediul poștei, fiind recepționată de ultimul la 9 iulie 2019 (f.d. 39).

Astfel, termenul de 10 zile, instituit de instanța de apel pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat, a expirat la 19 iulie 2019.

Neajunsurile indicate în încheierea din 10 iunie 2019 nu au fost înlăturate de către apelant în termenul stabilit de instanță și, respectiv, prin încheierea din 24

septembrie 2019, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel depusă de SRL „Angroflor”.

Așadar, în circumstanțele stabilite, Colegiul reține că instanța de apel întemeiat a restituit cerere de apel declarată de SRL „Angroflor”, pe motiv că nu a înlăturat neajunsurile în termenul limită stabilit prin încheierea din 10 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Cu referire la argumentele recurentului precum că neajunsurile nu au fost lichidate nu din vina sa, deoarece nu a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, Colegiul le apreciază ca fiind declarative și lipsite de suport probator, or la materialele dosarului lipsesc careva date care să confirme cele menționate.

În sensul dat, Colegiul menționează că apelantul, în calitate de apelant a dispus de suficient timp pentru a întreprinde toate măsurile în vederea executării indicațiilor stabilite în încheierea instanței de apel din 10 iunie 2019 prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Respectiv, SRL „Angroflor” avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de acesta.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelantul nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 612,46 de lei, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Astfel fiind, în lipsa probelor confirmative ce ar demonstra temeinicia recursului declarat, argumentele aduse în susținerea acestuia se vor aprecia ca fiind declarative.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SRL „Angroflor” și de a menține încheierea din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Angroflor”.

Se menține încheierea din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de Întreprinderea Municipală „Autosalubritate” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Angroflor” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru